

ਖਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਾ 25.05.2018

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਉਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਅਤਿ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੰਬੰਧ ਦਾ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਆਪ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਧੱਤ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਆਪ ਦੇ ਬਾਦ
ਖਿਲਾਫਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੈ

ਸਥਾਨ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੌਮਿਨੀਨ ਖਲੀਝਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲਾਹ ਤਾਲਾ
ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮੇਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 25 ਮਈ 2018 ਈ. ਨੂੰ
ਮਸਜਿਦ ਬੈਤੁਲ ਫ਼ਤਵਾ ਲੰਦਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ।

ਤਸੱਹੂਦ, ਤਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਝਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲਾਹ ਤਾਲਾ ਬਿ
ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜੀਜ਼ ਨੇ ਸੂਰਾਤੁਲ ਨੂਰ ਦੀ ਆਇਤ 56 ਤੇ 57 ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦਸਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ
ਫਰਮਾਇਆ :

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصِّلَاہٗ لَيَسْتَخْلِفَنَّہُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَئِمَكِّنَ لَهُمْ دِيْنُهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّہُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمَّا
بَعْدُ دُلُكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَسِقُونَ ○ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَأَتُوا الزَّكُوَةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْجَحُونَ ○

ਅਰਥ : ਫਰਮਾਇਆ ਇਹਨਾ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਲੋਕ ਇਮਾਨ ਲਿਆਏ
ਅਤੇ ਨੇਕ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਰੱਬ ਨੇ ਪਕਾ ਬਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚੇ ਧਰਤੀ'ਤੇ ਖਲੀਝਾ
ਬਣਾਏਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਲੀਝਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਦੀਨ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਵੱਡਿਆਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੋਡ ਦੀ
ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਬਾਦ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਹ ਮੇਰੀ ਇਬਾਦਤ
ਕਰਨਗੇ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਵੀ ਨਾਸ਼ੁਕਰੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਹੋ
ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਅਵਗਿਆਕਾਰ ਹਨ । ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਕਾਇਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਕਾਤ ਦਿਓ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ
ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪੱਤ ਰਹਿਮ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ : ਇਹਨਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੇ ਇਕ ਵਾਦੇ (ਬਰਨ) ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਹੈ
ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਾਲਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਉਪਹਾਰ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਖਿਲਾਫਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਪਹਾਰ ਹੈ,
ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਡਿਆਈ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖੋਡ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਬਾਦ ਅਮਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ
ਮਿਲੇਗੀ । ਸੋ, ਇਹ ਬਰਨ ਹੈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਵਸ਼ ਰੱਬ ਦੇਵੇਗਾ । ਇਹ ਨਹੀਂ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਹਾਂ

ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਵਸ਼ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਵਾਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ, ਰੱਬ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਸ਼ਿਰਕ (ਅਨੇਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ) ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਜੇਕਰ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਰਕ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਵਾਦੇ (ਵਰਨ) ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਣਗੇ । ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਲੇ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ 'ਖਿਲਾਫਤ ਅਲਾ ਮਿਨਹਾਜੇ ਨਬੁਵਤ' (ਨਬੁਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਖਿਲਾਫਤ) ਕਾਇਮ ਹੋਵੇਗੀ । ਹਦੀਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਬੁਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਖਿਲਾਫਤ ਕਾਇਮ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਦੈਵੀ ਖਿਲਾਫਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਾਦ ਖਿਲਾਫਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗੀ, ਪਰੰਤੂ ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਬ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖਿਲਾਫਤ ਦੇ ਵਾਦੇ ਨਾਲ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਉਪਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੇਵਲ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਖਾਵਾਉਣਾ, ਕੇਵਲ ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਇਮਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਖਿਲਾਫਤ ਦੇ ਉਪਹਾਰਾਂ ਦਾ ਹਕੱਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ । ਸੋ, ਅਲੱਹ ਤਿਆਲਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਹੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਰਕ (ਅਨੇਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ) ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰੋ, ਜਕਾਤ ਦਿਓ, ਰਸੂਲ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਦੇ ਰਹਿਮ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ । ਰਸੂਲ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਖੀ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅਮੀਰ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਆਗੂ) ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅਮੀਰ ਦੀ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜੋ ਖਿਲਾਫਤ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਂਕੇ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਮੀਰ ਹੈ ਉਹ ਖਲੀਫਾ ਹੀ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਉਹ ਖਿਲਾਫਤ ਭਾਵ ਹੈ ਜੋ 'ਮਿਨਹਾਜੇ ਨਬੁਵਤ' ਉਪਰ ਕਾਇਮ ਹੋਵੇ । ਇਹ ਖਿਲਾਫਤ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੇਵਲ ਜਮਾਤ ਅਹਮਦੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ।

ਕਈ ਮੌਲਵੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਿਲਾਫਤ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੱਦ ਆਖੇ ਕਿ ਰੱਬ ਨੇ ਜੋ ਨਿਜ਼ਾਮ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਮੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਰੋਧਤਾ ਵਿੱਚ ਵਧੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਇਸ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ । ਮਸਜਿਦ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੋ ਘਰ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੌਲਵੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸੈਂਕੜੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੋੜ ਫੋੜ ਕੀਤ ਅਤੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋਰਨਾ ਮਸਜਿਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਭੰਨਾਗੇ ਅਤੇ ਡਿਗਾਉਣਗੇ । ਜੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਭਵਿਖਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਇਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖਿਲਾਫਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ੍ਹਣਗੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ । ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਜਮਾਨੇ ਦੀ ਇਕ ਯਾਦਗਾਰ ਨੂੰ ਹਾਣ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹੋ ਉਤੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ﴿وَحْزِنْتُ إِلَيْهِ أَشْكُونَتْۚ﴾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਮ ਤੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਰੱਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ

ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸੰਬੰਧ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹੈ ਪਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਅਤਿ ਉਤਮ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੈ ਆਪ ਦੇ ਬਾਦ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਉਪਹਾਰ ਨਾਲ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਢੱਸੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਇਬਾਦਤਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਉੱਚੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੈ, ਰੱਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਉਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਨਾਲ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸੇ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖਲੀਝਾ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੀ ਮੁਰਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਜੋ ਉਤੱਤ ਦਿਤਾ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਰਤ ਅਕਦਸ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸੁਧਾਰ। ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਇਹੋ ਮਰਿਯਾਦਾ ਰਲੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਦੇ ਬਾਦ ਜੱਦ ਪਹਿਲੇ ਨਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੋਕ ਭੁਲਕੇ ਸੁਮਾਰਗ, ਇਮਾਨ ਦੇ ਧੰਨ ਅਤੇ ਨੂਰ ਦੇ ਮਆਰਫ਼ਤ ਨੂੰ ਗੁਆ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜੁਲਮ, ਅਤਿਆਚਾਰ, ਗੁਮਰਾਹੀ, ਝਗੜੇ ਤੇ ਫਸਾਦਾਂ ਦਾ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅੰਧਕਾਰ ਛਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਜੋਸ਼ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਮਹਾਨਤਮ ਮਨੁਖ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਮਆਰਫ਼ਤ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਫੁਜ਼ੂਦ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹਮ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਮਾਨ ਗੁੰਮ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੈਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੱਮਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਖਾਤਾਮੁਲ ਖੁਲਫ਼ਾ’ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ, ਇਸੇ ਅਰੰਭਕ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਇਹ ‘ਸਿਲਸਿਲਾ’ (ਜਮਾਤ) ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਫੁਜ਼ੂਦ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹਮ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ‘ਤੋਹੀਦ’ (ਇਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਚੰਗੇ ਆਚਰਣਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਸਾਬਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਹਾਲਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਕਬਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ, ਸ਼ਿਰਕ (ਅਨੇਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ) ਅਤੇ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿੱਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਝਗੜੇ ਫਸਾਦ ਸਾਧਾਰਣ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦਾ ਅੰਤਮ ਵਾਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਮੇਂ ਜਾਗ੍ਰਤ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਰੰਭਕ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੀ ਇਹ ਜਮਾਤ ਸਾਬਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿ ਜੱਦ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪਾਸੇ ਝਗੜੇ ਫਸਾਦ ਫੈਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਚੰਗੇ ਆਚਰਣਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਧਰਮ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨ੍ਹਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਨੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਪਹਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਛਾਲਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਇਬਾਦਤਾਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਯਾਮ (ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਢੰਗ) ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਸਾਡਾ ਹਰ ਕਬਨ, ਹਰ ਕਰਮ ਸ਼ਿਰਕ ਤੋਂ ਪਾਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੀ ਆਰਥਕ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਕੀ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਕੀ ਹਨ? ਕੀ ਰੱਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ

ਮਸੀਹ ਮੌਕਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਜਿਸ ਮਿਆਰ'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ । ਇਬਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਹਤਾ ਬਾਰੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦਾ ਡਰਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਯਾਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਿਆ ਜਾਏਗਾ ਉਹ ਨਮਾਜ਼ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਿਸਾਬ ਠੀਕ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਿਸਾਬ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਜਾਬਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰਮਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਨਮਾਜ਼ ਛੱਡਣਾ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਸ਼ਿਰਕ ਅਤੇ ਕਫ਼ਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਸੋ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੋੜ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ । ਸ਼ਿਰਕ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਨਾਪਸੰਦ ਹੈ । ਸ਼ਿਰਕ ਰੱਬ ਖਿਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਕੀ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਉਪਹਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਤੋਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਕਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਮਾਜ਼ ਕਿਹੜੇ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮਕਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਕੀ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਕਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਡਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : ਕਈ ਲੋਕ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਰਕਾਨ ਵੀ ਪੂਰੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਰੱਬ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮਦਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤਿ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਾਹੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬਜਾ ਲਿਆਉਣਾ ਇਕ ਬੀਜ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਤਮਾ ਤੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੋਹਾਂ ਉਪਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਸੀੰਚਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬੀ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਕ ਦੋ ਮਹੀਨੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੰਗਰਾਹਟ ਨਿਕਲੇ ਹੀ ਨ ਤਾਂ ਮੰਨ੍ਹਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀ ਖਰਾਬ ਹੈ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਡਰਮਾਇਆ : ਸੋ, ਇਹ ਉਹ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਇਬਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਕਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨਮਾਜ਼ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਡਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : ਨਮਾਜ਼ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਉਹ ਦੁਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਮਰਣ, ਉਸਤਤੀ, ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਅਤੇ ਖਿਮਾ ਯਾਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਦੁਰੂਦ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤਿਅੰਤ ਪੀੜ੍ਹਾ, ਦੁੱਖ, ਦਰਦ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਜੱਦ ਤੁਸੀਂ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹੋ ਤਾਂ ਸਿਵਾਏ ਕੁਰਆਨ ਕਾਰੀਮ ਦੇ ਜੋ ਰੱਬ ਦਾ ਕਲਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮਹਮੱਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦਾ ਕਲਾਮ ਹੈ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਲਕਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਛਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਉਪਰ ਇਸ ਵਿਨਮ੍ਰਤਾ ਦਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇ । ਫਿਰ ਆਪ ਡਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨਮਾਜ਼ ਅਜਿਹੀ ਸ੍ਰੇਅ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਅਕਾਸ਼ ਮਨੁਖ ਉਪਰ ਝੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਨਮਾਜ਼ ਦਾ ਹੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿਲੀਨ ਹੋਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਤੋਂ ਢਹਿ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਘਰ ਕਦੇ ਵੀ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਫਿਰ ਅਲੱਹ ਤਾਾਲਾ ਡਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਰਕ ਤੋਂ ਬਚੋ । ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਰਿਵਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਮੱਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕ (ਅਨੇਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ) ਦਾ

ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ । ਰੱਬ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ﴿وَيَغْفِرُ مَا دُونَكُولَكَ﴾ ਅਰਥਾਤ ਹਰ ਇਕ ਗੁਨਾਹ (ਪਾਪ) ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸ਼ਿਰਕ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ੇਗਾ । ਸੋ, ਸ਼ਿਰਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਰੁਖ ਸਮੱਝੋ । ਫਰਮਾਇਆ : ਤੋਹੀਦ (ਇਕ ਈਸ਼ਵਰਵਾਦ) ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੂੰਹਿੰ ਲਾਲਾ । ਆਖ ਦਿਤੋਂ ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਬੁੱਤ ਜਮਾਂ ਹੋਣ, ਸਗੋਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮਕਰ ਫਰੇਬ ਅਤੇ ਜਤਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁਖ ਉਪਰ ਭਰੋਸਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਉਪਰ ਰਖੋਣਾ ਰਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਨਡਮ ਨੂੰ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਰਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰੱਬ ਨੇੜੇ ਬੁੱਤ ਪ੍ਰਸਤ ਹੈ । ਫਿਰ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦਾ ਉਪਹਾਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਕਾਤ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਾਰ ਦਿਤੋਂ ਹੈ । ਹਦੀਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਜ਼ਰਤ ਇਬਨੇ ਮਸੂਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲਹੱਤ ਅਨਹੁ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲਵਾਇ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਉਪਰ ਈਰਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਇਕ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਮਾਲ (ਧੰਨ) ਦਿਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿਤੋਂ ਦੂਜਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਸਮਝ, ਦਾਨਾਈ, ਗਿਆਨ ਤੇ ਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਵੀ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕਾਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਨਮ੍ਰਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਉਹ ਵਿਅਰਥ ਗਲੋਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੰਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਢੰਡਾ ਹੋਕੇ ਰੱਬ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ﴿هُنَّ لِلَّهِ كُلُّ فُطُولٍ﴾ ਅਰਥਾਤ ਫਿਰ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਸੋ, ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਦੁਆਦੀਆਂ ਹਨ ਵਿਅਰਥ ਗਲੋਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਵੱਲ ਅਤੇ ਵਿਅਰਥ ਗਲੋਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਫਿਰ ਰੱਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਜਾ ਲਿਆਉਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਨਜਾਇਜ਼ ਬਾਂਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰਨ । ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਿਰਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਅਰਥ ਗਲੋਂ ਤੋਂ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਰੱਬ ਨੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦਾ ਉਪਹਾਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਚੱਚਾ ਚੁਕੱਣ । ਇਕ ਹਦੀਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਇਬਾਦਹ ਰਜ਼ੀ ਅਲਹੱਹ ਅਨਹੁ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਸੂਲੁਲਹੁ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਬੈਅਤ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੁਣਾਗੇ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਪਸੰਦ ਆਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਈਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹਕੱਦਾਰ ਤੋਂ ਬਹਗੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਸਰਾਈ ਉਪਰ ਸਿਥਿਰ ਰਹਾਂਗੇ ਜਾਂ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਲਾਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਲਾਮਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਾਂਗੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਕਦਸ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਲਹੱਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਧਾਰਨ ਕਰੋ । ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨੂਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਐਨ੍ਹੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨ੍ਹੀਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ, ਹਾਂ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚੀ

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹੋ ਇਕ ਕਠਨ ਕਾਰਜ ਹੈ । ਫਰਮਾਇਆ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਦੀ ਜਮਾਤ ਅਖਵਾਕੇ ਸਹਾਬਾ ਦੀ ਜਮਾਤ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਛਾ ਰਖੋਦੇ ਹੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਹਾਬਾ ਦਾ ਰੰਗ ਪੈਦਾ ਕਰੋ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ : ਜੇਕਰ ਜਮਾਤੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਰਖੋਣਾ ਹੈ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਨਮੂਨੇ ਵੀ ਦਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰਖੋਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਫਿਰ ਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਇਬਾਦਤਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵੀ ਉੱਚੇ ਚੁਕੱਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਆਪਣੇ ਹਰ ਕਥਨ ਤੇ ਕਰਮ ਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਿਰਕ ਤੋਂ ਪੂਰਨਤਾ ਪਾਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਪਣੇ ਧੰਨ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਤੇ ਅਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਉਪਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭਵੰਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਯਾਮਤ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਖੋਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । ਫਰਮਾਇਆ ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦਾ ਉਪਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਲਗਭੱਗ 110 ਸਾਲ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਜੋ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀ ਬੈਅਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਜੋ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਭ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਜਾਣ ।

ਪਿਛੋਲੇ ਸਪਤਾਹ ਵੀ ਮੈਂ ਦੁਆ ਦੀ ਤਹਿਰੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਾਸਿਤਾਨੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ । ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀਆਂ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਫਲਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਹੀ ਸਿਮਰਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਤੌਫ਼ੀਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ।

Khulasa Khutba Jumma 25.05.2018

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Translated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)